A°. 1832. N°. 44.

DONDERDAG DEN 31sten MEI.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 29sten dezer, de Paket-schoener *Gouverneur Generaal Cantz'laar*, van de Eilanden.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Breda, 6 *April*. De brusselsche *Courier* geeft de volgende beschrijving van het tegenwoordig belgisch gouvernement:

»Wij hebben het, ter gelegenheid van de demissie des heeren *de Brouckere* reeds doen opmerken; in ons constitutionneel huishouden hebben zaken plaats, die in Frankrijk en Engeland eenen wel vreemden dunk moeten geven. Onze ministers schijnen in het ministerie de rol te spelen van de kinderen in de school. Men komt, men gaat van de eene portefeuille naar de andere over; men komt in den raad en verlaat dien weder. Een minister doet der kamer zijne gevoeligheid gedurende drie dagen blijken; de kamer zegt er geen woord van; de minister verschijnt weder, wanneer hij denkt dat zijne gevoeligheid het daarvan verwachte doel getroffen heeft; de kamer spreekt er evenmin over. En voorts gaat alles als te voren zijnen gang; slechter? neen, maar ook niet beter.

»Het is klaarder dan ooit, dat het gouvernement van middelmatige wezens het ongerijmdste van alle gouvernementen is. Deszelfs ongerijmdheid is vooral bij vertegenwoordigende gouvernementen blijkbaar Ministerie en kamers middelmatig zijnde, stellen zij eene soort van regeringloosheid daar, welker nadeelige gevolgen bij ons nog niet gevoeld, maar weldra zullen ondervonden worden. wanneer de wanorde nog eenige maanden lang zal toegenomen zijn.

»Wie regeert in Belgie, dat wil zeggen, wie bestuurt den gang van het gouvernement? Is 't het ministerie? Neen, het ministerie gehoorzaamt altijd, en vreest zoo zeer van ongehoorzaam te zijn, dat het niet het minste durft doen, zonder de bevelen van de kamers of de drukpers af te wachten. Is het dan voor het minst deze of die minister? Neen, want wordt een minister voor nog zoo weinig in twee achtereenvolgende zittingen aangevallen, hij neemt zijnen hoed en gaat heen. 't Is dan de oppositie of de meerderheid in de kamer, die de rigting aan het gouvernement geeft? Neen, nogmaals neen. De oppositie maakt en breekt in acht dagen tijds hetzelfde werk weder af. De meerderheid schaart zich nu aan de linkerzijde, om morgen naar de regter over te gaan en overmorgen weder naar de linkerzijde terug te keeren.

»*Neen, inderdaad, het land wordt niet bestuurd*. Gelukkig kan men zeggen, *dat het zich-zelven bestuurd*. Maar dit voldoet slechts voor den gewonen loop, voor het plantenleven van den staat, zoo wij ons dus kunnen uitdrukken. Wie belast zich bij ons met verbeteringen, met de staatkundige opvoeding van den staat? Wij herhalen nogmaals, dat het bij geen mogelijkheid kan gezegd worden."

Na deze openhartige bekentenis van den *Courrier*, dat, namelijk, in zijn land, waar nu enkel Belgen, eigen landzaten, aan het roer van het staatschip zijn, geene ware regering bestaat; mogen wij met reden vragen, of het dan onder het vorig bestuur, ook met den besten wil, mogelijk geweest ware, den Belgen nog meerderen invloed in het bestuur van zaken te geven, en of er, ook naar de uitkomsten afgemeten, reeds niet meer dan te veel in waren. (*Bredasche Courant.*)

FRANKRIJK.

Parijs, 2 *April*. *Particuliere correspondentie*. De nota, door onderscheidene dagbladen medegedeeld, en welke door graaf *Orloff* aan het Nederlandsche hof zoude zijn overhandigd, heeft alhier geringen indruk gemaakt. Slechts weinige die de echtheid van dit stuk erkennen, gelijk het inderdaad zonderling is, dat de ministeriele bladen, hetzelve geheel niet, of zonder eenige aanmerkingen hebben overgenomen. Doch indien men ook aan deze echtheid niet wilde twijfelen, dan is de inhoud van hetzelve, vooral bij nader onderzoek, weinig beteekenend. De onmogelijkheid, waarin zich het kabinet van St. Petersburg bevindt, om tegen den wil der andere mogendheden, aan den Koning der Nederlanden, materielen bijstand te verleenen, is het gevolg van natuurlijke oorzaken, die ook den minst doorzigtigen in het oog vallen, en als zoodanig geene bevestiging behoeven. Dit nu echter is het eenige wat de bedoelde nota beslissend inhoudt; daarentegen geeft de russische gezant de plegtige verzekering dat zijn meester tot geene dwangmiddelen, om de aanneming der 24 artikelen te verkrijgen, zoude medewerken; dezelve zoude alleen niet kunnen beletten dat de conferentie één der voorregten aan Belgie toegekend, de onzijdigheid namelijk, met de wapenen zoude handhaven; doch indien nu door de voortdurende weigering van den Koning der Nederlanden, de uitvoering der overige artikelen steeds achterwege blijft, welke zal alsdan de houding van Rusland zijn? Deze vraag wordt niet beantwoord en door tegenstelling kan men dezelve niet wel ten gunste van Belgie beslist houden. — Wat hiervan voor het overige ook zij, het is niet wel mogelijk een sprekender bewijs te geven, van het gering vertrouwen, dat aan deze diplomatieke en dikwerf dubbelzinnige stukken gehecht wordt, dan door de tegenstrijdige geruchten te vermelden, die zelfs op dit oogenblik worden rondgedragen. — Lieden immers die zich wel onderrigt meenen, spreken van eene overeenkomst tusschen de mogendheden, om na de ratificatien der 24 artikelen, het thans vergeten beginsel van niet-tusschenkomst te doen herleven, en de beslissing nogmaals aan de partijen over te laten. Men beroept zich op een gezegde van den heer *Casimir Perier*, die op het dringend aanhouden van een der gedeputeerden der linkerzijde zoude geantwoord hebben, dat Belgie reeds te veel aan Frankrijk gekost had, dat het dwaasheid zoude zijn, om aldaar eene priesterregering te ondersteunen en dat sijsthema, door het belgisch gouvernement aangenomen, de revolutie van julij eerder vijandig was.

Den 3den April. De volksbewegingen, welke reeds eenige dagen ongerustheid gaven, duren ook nog heden voort; de menigte verzamelde zich dezen morgen voor het Hotel Dieu, en op verscheidene opene plaatsen. De ontwikkeling eener aanzienlijke militaire magt, ondersteund door de nationale garde, heeft echter groote ongeregelheden voorgekomen; zoodat zich de aangerigte schade bij het breken van straatlantaarns en het vernielen van vuilniskarren heeft bepaald. Tot groote ergernis intusschen van allen, die zich immer op de beschaving dezer hoofdstad beroemen, vinden ook hier de ongerijmdste verhalen ten aanzien van de Cholera, geloof. Op de eene plaats verspreidt men, dat het bestaan dezer ziekte opzettelijk door de regering wordt uitgestrooid, om de algemeene aandacht van gewigtiger zaken af te leiden, en des noods ongewone maatregelen te billijken, elders wederom heeft het bestuur, zoo men zegt, de openbare fonteinen, en al wat verder tot het gebruik der geringere klasse behoort, vergiftigd, om zich van eene behoeftige en onrustige menigte gemakkelijk te ontdoen, die men buiten staat is werk te verschaffen; in een woord, er is niets zoo ongerijmd, hetwelk niet door de onruststokers wordt verspreid en door de lagere volksklasse met eenig vertrouwen aangehoord; zoodat men zich, in 't midden der voorgewende beschaving, thans op dezelfde lijn, met de bevolking van Weenen, Petersburg en andere steden geplaatst ziet.

De ziekte heeft intusschen, tusschen den eersten en tweeden, wederom vorderingen gemaakt; 252 is het getal der nieuwe lijders en 100 dat der overledenen. Men heeft dadelijk opgemerkt, dat de verhouding der sterfgevallen, in de laatste vier-en twintig uren, die der vorige dagen overtreft, en schrijft dit algemeen aan de ongeregeldheden van den zondag toe; zoo veel is zeker, dat ver het groote deel der lijders die in de gasthuizen zijn verpleegd, zich den vorigen dag in den drank hadden te buiten gegaan.

Op voorstel van den Heer *Magendie* heeft de academie van wetenschappen gisteren besloten, de dampkringslucht aan een zeer naauwkeurig onderzoek te onderwerpen. (*Bred. Courant.*)

DUITSCHLAND.

Frankfort. 31 *Maart*. Na dat het Pausselijke bestuur op den 15den dezer al wederom een nieuw protest, vooral ter zake van de versterking der stad en vesting Ancona, aan den franschen gezant heeft doen overhandigen, brengen de berigten uit Italie niets van aanbelang mede. De Oostenrijkers hebben de legatien genoegzaam geheel bezet; hunne afdeelingen reiken tot aan Pezaro, Urbino, Fano en Fossombrone.

De Pauselijke troepen daarentegen die uit de Romagna zijn terug gekomen, hebben zich rond Ancona uitgebreid, en bezetten aldaar Sinigaglia, Jesi, Osimo en Macerata.

Een brief voorts uit Ancona van den 23sten dezer vermeldt de aankomst van den kapitein *la Lussi*; de fransche krijgsmagt telde niet boven de 2000 man, doch men zocht haren invloed te vermeerderen, door het gerucht, dat men dagelijks eene tweede uitrustigen van 3000 man, welke trouwens nog niet vertrokken was, te gemoet zag. De arbeid aan de vestingwerken werd slechts langzaam voortgezet, en bestond grootendeels in het verplaatsen van eenig geschut, hetwelk vroeger de haven verdedigde, en thans naar de landzijde werd overgebragt.

Allerdroevigst zijn de nadere berigten omtrent de aardbevingen, welke tusschen den 8sten en 15den dezer maand door geheel Italie zijn gevoeld. Het landschap Umbrien, vooral de omstreken van Astisi en Perugia moeten ontzettend geleden hebben; in de laatste dier steden is de heerlijke kerk St. Maria de Angeli geheel in een gestort, terwijl kleinere plaatsen zoo als Bastia en Canura volkomen zijn verwoest.

(*Bredasche Courant.*)

ADVERTISSEMENTEN.

Mengelwerk.

INDISCHE JAGT.

De Indische Jagtpartijen zijn merkelijk van die in Europa onderscheiden. Men staat verbaasd over de menigte van koetsen, pakwagens, olyfanten, paarden, over de geheele scharen van ruiters, als ware er een veldslag te leveren; over de tallooze menigte van menschen te voet en op kameelen, als trok eene Nomaden-horde van haren woonzetel op, om zich in eene andere landstreek neder te slaan; over den langen sleep van Jagers, die met spiessen en pijlen gewapend, eene menigte van doggen, valken en chiteren (eene soort van panthers) met zich voeren; over den drom van ruiters, die met geweren, spiessen en sabels zijn toegerust; over de vele pantherdieren, die op eene soort van kleine draagberriën ter jagt opgevoerd worden; en eindelijk over de vervaarlijk groote pakkaadje en proviand, die den trein achter na komen. Het jagtgezelschap bestaat dikwerf uit niet minder dan 20,000 menschen. Doch dit getal is alleen dus berekend, op de onderstelling, dat de Rajah de jagtpartij bijwone, daar deze alsdan door vele Officieren, door zijne familie en door eene menigte gasten begeleid wordt, die in koetsen en te paard den draagzetel van den Opperheer volgen. Hij zelf, op eene zachte matras liggende, die gewoonlijk door acht sterke mannen op de schouderen getorscht wordt, bestijgt ongaarne in het hooge gras een paard, of in een boschachtig terrein een' olyfant. Naast hem liggen zijn schild met bogen, pijlen, sabels en geweren. Heeft de trein de streek of de plaats der jagt bereikt, dan vormt dezelve eene lange, ter manshoogte zich verheffende, rei of streep, en strekt zich tot eene onoverzienbare linie uit, die de ruimte, waar gejaagd zal worden, geheel omvat. De Rajah neemt nagenoeg het midden dezer linie in. Op een gegeven teeken stelt zich dezelve, schrede voor schrede, in voorwaartsche beweging, en ieder op zijne plaats schrikt het wild op, zoo dat zij alles wat zich daarvan op de gansche wijde landstreek bevindt, opjagen en voor zich uitdrijven. Wanneer hazen opspringen, patrijzen of ander gevleugeld wild opvliegt, laten de jagers de valken los, die pijlsnel hunne prooi vervolgen. Het wekt veel genoegen een valk een' haas te zien vangen, vooral op plekken waar het gras niet zeer hoog staat, en, indien men ook zelven het wild niet met de oogen volgen kan, zoo kan men echter uit de rigting, welke de valk in zijne vlugt onophoudelijk nu hier, dan daar henen, nu voor- en dan zijwaarts, en dan weder terug aanneemt, den loop van den haas nagaan. Zelden ontkomt deze zijnen vervolger, die met de grootste kracht zijne eene klaauw in den grond en de andere in het wild slaat. Om hem door dien sterken slag het vel van den haas niet te doen beschadigen, bindt men den valk een stuk leder onder den klaauw, hetwelk den slag verzacht. De windhonden worden achter de dieren gebezigd, die met pijl en boog worden vervolgd; maar de ruiters zelven, met hunne werpspiessen, grijpen de wilde zwijnen aan. Ook op het altijd mogelijke geval van door verscheurende dieren te worden aangevallen, zijn de jagers, die naar evenredigheid in de linie verdeeld zijn, met wapenen toegerust. Dit geval komt echter zeer zelden voor. Gewoonlijk doodt men eene groote menigte wild, vooral patrijzen en wilde zwijnen.

(*Overgenomen.*)

REGTSVORDERING TEGEN TOOVERHEKSEN IN HET ROOMSCHE RIJK.

Zoo verre ons de geschiedenis vergunt, om in het bestaan der volkeren onze blikken te werpen, vertoont zij ons ook de sporen der verderfelijke meening, die onder alle volkeren heerschte, dat sommige menschen de magt hadden om over den loop der gesternten te heerschen, en hunnen natuurgenooten leed toe te voegen; dat zij dit vermogen uitoefenden door middel van krachtvolle kruiden, geheimzinnige woorden en gebruiken, of door een verbond met boven- of onderaardsche geesten. Naauwelijks klimt men ongeveer 100 à 50 jaren op, sedert in de meest verlichte landen van Europa dit bijgeloof volkomen werd uitgeroeid, in zoo verre namelijk wij daarbij op de *wetgeving* letten; want onder het *volk* grijpt hetzelve nog in meerdere of mindere mate in zeer vele landstreken plaats. Het gevolg van dit bijgeloof was ten allen tijde vervolging en gestrenge strafoefening jegens hen die van deze gewaande misdaden, werden beschuldigd. De kronijken van alle steden, de geschiedenis van alle landen gewagen van *duizenden* die met levende verbranding of met folteringen van allerlei aard deswegens ter dood gebragt werden. Op de ontzettendste wijze heerschte eene wezenlijke razernij ter regtsvordering tegen heksen, in het Romeinsche rijk, ten tijde der Roomsche Keizers Valentinianus en Valens, ten jare 373 na Christus. Toen werden aldaar, onder voorwendsel dat de hekserij en toovenij aangewend werden om de Keizers naar het leven te staan, oude en jonge lieden, mannen en vrouwen van allen stand en in zoo groote menigte, gevangen genomen, dat er geene wachters in genoegzamen getale te vinden waren om de kerkers te verzekeren. De rijkste familiën werden arm, ten gevolge de daarmede verbonden afpersingen, en ook de onschuldigsten sidderden voor hun leven of voor hunne vrijheid. Inzonderheid onderscheidden zich in de te dezer zake gevoerd wordende pleitgedingen, de geregtshoven van Rome en Antiochie. De ligtgeloovigheid ging daarbij zoo verre, dat, toen de Koning Para van Armenië, wien men met onderscheidene honderden lieden van 'zijnen hofstoet had willen opligten, langs een zij-pad met de vlugt ontkwam, de Roomsche bevelhebber zich verontschuldigde met voor te wenden, dat de koning had kunnen *tooveren*, en dat hij met zijn gevolg, onder andere gedaanten, had weten te ontkomen. (*Overgekomen.*)

OOST-INDISCHE ZEDEN.

Ongeacht dikwerf herhaalde invallen en veroveringen door vreemde volkeren heeft Oost-Indie steeds dezelfde inrigtingen en gebruiken behouden, welke het in de ons vroegst bekende tijden had. Het volk deelt zich in stammen, die onderling in volstrekt geene verbinding staan. De voornaamste stam, die der Priesters, Braminen, onthoudt zich zorgvuldig van iedere vermenging met een ander geslacht, en reeds de enkele aanraking is eene smet die door een, vóór den maaltijd te nemen bad moet afgewasschen worden. Boter en melk uitgezonderd, voeden zij zich enkel door voortbrengselen uit het plantenrijk, en ook van dit zijn uijen, even als ook alle voor gisting vatbare dranken, verboden. De tweede stam, Kaschetri, bestaat uitsluitenderwijze uit medeleden van het koninklijk geslacht; ook de raipoten, een oorlogzuchtig volksras, welks gebruiken veel overeenkomst met die onze dolende ridders hebben, gelooven van dezen af te stammen, en volgen den leefregel der Braminen; doch is hen echter het eten van schapenvleesch, wild-varkensvleesch, hertenvleesch en enkele vischsoorten geoorloofd; gevogelte daarentegen verboden. De kooplieden en kunstenaars maken de derde stam uit, die, even als de Braminen zich van alle voedsel uit het dierenrijk onthouden. De vierde stam, Schudre genoemd, bedrijft den landbouw en kan van alle diersoorten eten, uitgenomen rundvleesch, welk verbod echter door hunne armoede en het voorbeeld der overige stammen genoegzaam wordt overbodig gemaakt. De vijfde en laatste, stam, die veracht wordt en van alle regten is uitgesloten, die in elk dorp of vlek wordt aangetroffen, doch niet achter muren mag wonen, is die der Parias, tot welke men nog de wildjagers, smeden, mattenvlechters, marktschreeuwers, enz. kan tellen. Dezen beschouwt men als de oorspronkelijke bewoners van Indie, vóór den inval der hindoo's. Zij eten alles, zelfs slangen, hagedissen, kikvorschen, rotten, enz. Zij worden ook voor zoo onrein gehouden, dat een Bramin, indien hij slechts het ongeluk heeft op hunne schaduw zijnen voet te zetten, zich onverwijld moet baden. Een ander groot gedeelte der Indische bevolking bestaat overigens uit Musulmans.

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.